

Codi: 28822

Assignatura: Estructures polítiques medievals

Tipus d'assignatura: optativa

Nº de crèdits: 6

Professorat: Antoni Udina i Abelló

Català

Quatrimestre: segon

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Donar una visió general de la formació i evolució del poder polític a l' Europa medieval, destacant l'evolució de la idea i realitat imperial, les conflictives relacions del poder civil amb el poder papal, la gènesi i evolució de les monarquies feudals, així com la participació dels senyors feudals i la burgesia urbana en el poder a través de les assemblees parlamentàries i els municipis.

TEMARI:

INTRODUCCIÓ. Delimitació de la matèria. El concepte d'estructura. La seva aplicació a la història política: formes i fòrmules del poder. Àmbit cronològic. Espai geogràfic.

BLOC I De l'Antiguitat Tardana al segle VIII.

I.1 La crisi política del Baix Imperi. La caiguda de l'Imperi a l'occident
La supervivència de l'Imperi a l'orient europeu. Evolució de l'Imperi d'Orient (fi s.IV-S.VII)

I.2 Els regnes germànics. Pervivències romanes i noves aportacions. La institució monàrquica. La limitació pràctica del poder reial.

I.3 La vertebració política de l'Islam (s. VII-X). El Califat: dels orígens a la plenitud abbàsida. El cas específic d'Al Andalus

BLOC II De l'Imperi carolingi a les Monarquies feudals (IX-XIII)

II.1 La formació de l'imperi carolingi. Els principats territorials. L'Imperi otònida.

II.2 Les monarquies feudals. Estudi comparatiu.

II.3 Imperi, Monarquia i Papat: de la lluita de les Investidures a la teocràcia papal.

BLOC III EL NAIXEMENT DELS ESTATS (fi s.XIII-fi s.XV).

III.1. Les noves doctrines polítiques.

III.2 El poder polític compartit: assemblees parlamentàries i municipis.

III.3 L'estat-nació. Crisi de l'imperi i del Papat.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

- Barraclough, G. The medieval Empire. London. 1950.
- Burman. E. Emperor to emperor: Italy before the renaissance. Constable, 1991.
- Canning, J. A History of Medieval Political Thought. 300-1450. London. Routledge. 1996.
- Cuevas, C. El pensamiento del Islam. Madrid. Istmo.
- Ellul, J. Histoire des institutions. 1-2 L'Antiquité. 3 Le Moyen Age. Paris. PUF. 1979-1982.
- Ganshof, F.L. Historia de las relaciones internacionales. Edad Media. Madrid. Aguilar. 1967.
- Mena Segarra, Enrique. El Estado en la Edad Media. Madrid. Cincel. 1979.
- Pacaut, M. Les structures politiques de l'occident médiéval. Paris. 1969.
- Ullmann, W. Principios de gobierno y política en la edad media. Madrid. 1961.
- Ullmann, W. Historia del pensamiento político en la Edad Media. Barcelona Ariel. 1983

COMPLEMENTÀRIA:

- Beaune, C. Naissance de la nation France. Paris. Gallimard. 1975.
- Carlyle, R.W: A History of Medieval Political theory in the West. London. 1936.
- Crone, Patricia. Medieval islamic political thought. Edinburgh, Edinburgh University 2004.
- Fédou, R. L'état au moyen âge. Paris. PUF. 1971. Trad. cast.
- Ferro, V. El dret públic català. Les Institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta. Vic. Eumo. 1987.
- Foviaux, J. De l'empire romain à la féodalité. Droit et institutions. Paris. Economica. 1986.
- García de Valdeavellano, L. Curso de historia de las instituciones españolas : de los orígenes al final de la Edad Media . : Madrid : Alianza, 1982
- Gierke, O. von. Les théories politiques au Moyen Age. Paris. 1914.
- Gouvernés et gouvernants. "Recueils Jean Bodin" vols. XXIII, XXIV, XXV (1965-68). Bruxelles.
- Guillot, O. Rigaudière, A. Sassier, Y. Pouvoirs et institutions dans la France Médiévale. I. Paris. Colin. 1994.
- Hintze, O. Historia de las formas políticas. Madrid. 1968.
- Ladero Quesada, Miguel Ángel. La formación medieval de España territorios. Regiones. Reinos. Madrid. Alianza ed. 2003
- Lalinde, J. Iniciación histórica al derecho español. Ariel. 1970.

Morris, C. The Papal Monarchy, The Western Church from 1050 to 1250. 1991.
Palacios, B. La coronación de los reyes de Aragón. Valencia. 1975.
Price, B.B. Medieval thought: an introduction. Blackwell Publishing, 1992
Robinson, The Papacy 1073-1189. Continuity and Innovation. Cambridge.
1990.
Touchard, J. Historia de las ideas políticas. Barcelona. Ariel.
Ullmann, Walter, A short history of the Papacy in the middle ages Routledge,
2002.
Ullmann, Walter, The Papacy and political ideas in the middle ages. London
Variorum Reprints 1976

:

Al llarg del curs es donarà una bibliografia per blocs.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA: *Cada bloc serà objecte d'exposició per part del professor. En acabar cada bloc s'haurà de presentar per escrit un diagrama o un mapa conceptual que reflecteixi els coneixements adquirits en les classes i lectures recomanades. Es dedicarà una classe en acabar cadascun dels blocs a debatre les diferents aportacions.*

S'emprarà el Campus Virtual com eina complementària de comunicació professor-estudiant, fent especial incidència en el fòrum on es debatran temes sorgits de les classes.

PRÀCTIQUES:

Exposició dels treballs en grups reduïts dins de les tutories integrades.

SISTEMA D'AVUACIÓ:

Mapa conceptual i posada en comú de cadascun dels blocs: 15 punts com a màxim.

Participació en el fòrum del Campus Virtual: 5 punts com a màxim

Treball de curs escrit: 50 punts com a màxim.

Hi haurà la possibilitat de l'examen final per millorar nota.

OBSERVACIONS:

Aula que disposi de projectors de transparències i canó per powerpoint.

